

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

X kadencja

Zapis stenograficzny

z posiedzenia
Komisji Środowiska (46.)

27 maja 2021 r.

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy o ratyfikacji Konwencji z Minamaty w sprawie rtęci, sporządzonej w Kumamoto dnia 10 października 2013 roku (druk senacki nr 405, druki sejmowe nr 1127 i 1181).

(Początek posiedzenia o godzinie 10 minut 01)

(Posiedzeniu przewodniczący przewodniczący
Zdzisław Pupa)
(Brak nagrania)

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

...Proszę bardzo, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PIOTR WAWRZYK

Dziękuję bardzo, Szanowny Panie Przewodniczący.

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Bliżej mikrofonu, jakby się udało.)

Szanowni Państwo Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Konwencja z Minamaty w sprawie rtęci została sporządzona w Kumamoto dnia 10 października 2013 r. Nazwa pochodzi od zatoki Minamata w prefekturze Kumamoto w Japonii, w której rejonie w latach pięćdziesiątych XX w. doszło do epidemii nieznanych wcześniej schorzeń układu nerwowego. Zachorowania były skutkiem emisji ścieków zawierających metylortęć, konsumowaną następnie przez ludność, której główne pożywienie stanowiły ryby i kraby. Nazwa konwencji upamiętnia zatem ofiary tego masowego zatrucia rtęcią.

Konwencja jest międzynarodowym instrumentem na poziomie globalnym. Jej celem jest ochrona zdrowia ludzkiego i środowiska przed antropogenicznymi emisjami, uwolnieniami rtęci oraz związków rtęci. Przepisy konwencji regulują w sposób kompleksowy zagadnienia

dotyczące w szczególności źródeł dostaw rtęci, handlu rtęcią, produktów z dodatkiem rtęci, procesów produkcyjnych, w których wykorzystuje się rtęć lub związki rtęci, wydobycia złota tradycyjnego i na małą skalę, emisji rtęci i związków rtęci do atmosfery, uwolnień rtęci i związków rtęci do gruntu i wody, a także składowania przejściowego rtęci innej niż rtęć odpadowa, postępowania z odpadami rtęciowymi oraz identyfikacji i oceny miejsc zanieczyszczonych rtęcią lub związkami rtęci.

Warto zaznaczyć, że konwencja określa spójny zakres działań i mechanizmów na forum międzynarodowym, jeżeli chodzi o możliwe sposoby gospodarowania rtęcią w celu ograniczenia jej wykorzystania.

Konwencja weszła w życie 16 sierpnia 2017 r. Do tej pory podpisały ją m.in. Unia Europejska i wszystkie jej państwa członkowskie.

(Brak nagrania)

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PIOTR WAWRZYK

Ja nie wyłączałem...

W Polsce obowiązują liczne przepisy dotyczące rtęci, które wynikają z prawa Unii oraz prawa krajowego. Dotyczą one m.in. tych kwestii, które są uregulowane w konwencji.

Związanie Rzeczypospolitej postanowieniami konwencji w trybie ratyfikacji za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie, w trybie art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2000 r. o umowach międzynarodowych wynika z art. 89 ust. 1 pkt 5 konstytucji, który przewiduje obowiązek ratyfikacji umowy międzynarodowej za uprzednią zgodą wyrażoną

w ustawie, jeżeli umowa ta dotyczy spraw regulowanych w ustawie lub dla których konstytucja wymaga ustawy. Konwencja spełnia ten warunek m.in. poprzez to, że dotyczy spraw regulowanych takimi ustawami jak Prawo ochrony środowiska, Prawo wodne czy ustawa o zapobieganiu szkodom w środowisku. W związku z tym mimo że ratyfikacja konwencji nie będzie wiązała się z koniecznością wprowadzenia nowych środków prawnych, powinna zostać przeprowadzona za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

Dziękuję bardzo, to tyle z mojej strony.

W imieniu Rady Ministrów wnoszę o wyrażenie zgody na przyjęcie ustawy. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Poproszę pana mecenasa... Wiem, że ta ustawa nie budzi kontrowersji. Proszę bardzo.

GŁÓWNY LEGISLATOR
W BIURZE LEGISLACYJNYM
W KANCELARII SENATU
MIROSLAW RESZCZYŃSKI

Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Biuro nie wnosi uwag do omawianej ustawy. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję bardzo.
Otwieram dyskusję.
Pani senator Zajęc, proszę bardzo.

SENATOR
ALICJA ZAJĄC

Dziękuję bardzo.

Ja mam pytanie do pana ministra. Czy w przypadku ratyfikacji wcześniejszych konwencji – bo jakoś po raz pierwszy rzuciło mi się to w oczy – była konieczność opłacania

składki rocznej? Ponieważ my tych składek do różnych instytucji, w których Polska uczestniczy, płacimy wiele. Czy przy wcześniejszych ratyfikacjach jakichś tam uzgodnień, zwłaszcza właśnie takich, można powiedzieć, typowo środowiskowych, była konieczność płacenia składki? Może być też odpowiedź na piśmie, jeżeli to nie będzie problem. Bo być może na ten moment odpowiedź jest niemożliwa. Dziękuję bardzo.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję.

Czy są jeszcze inne głosy, pytania? Nie. Bardzo proszę pana ministra.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PIOTR WAWRZYK

Dziękuję.

O ile mi wiadomo, jest to kwestia leżąca w części budżetu ministerstwa środowiska. I z tego budżetu są wszelkie tego rodzaju kwestie opłacane.

SENATOR
ALICJA ZAJĄC

Panie Przewodniczący, czy nie ma na posiedzeniu przedstawiciela Ministerstwa Klimatu i Środowiska?

(Głos z sali: Nie.)

(Przewodniczący Zdzisław Pupa: Zdalnie.)

Aha, zdalnie.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Można zapytać pana ministra Czetwertyńskiego.

Czy pan minister Czetwertyński chce zabrać głos?

(Senator Alicja Zajęc: Dobrze, można?)

Proszę bardzo.

SENATOR
ALICJA ZAJĄC

Ja chciałabym poruszyć temat, że tak powiem, transgraniczny. Mianowicie w mojej wcześniejszej pracy zawodowej mieliśmy do czynienia, wiele lat temu, z takim przypadkiem, że w źródle Sanu, w miejscu, gdzie właściwie jest park narodowy, gdzie nie ma źródeł zanieczyszczeń ze strony polskiej, pojawiła się rtęć. I kiedy to badano, stwierdzono tę rtęć, po prostu było niedowierzanie nawet w laboratoriach wyższej instancji, że to jest niemożliwe, żeby w źródłach Sanu była rtęć. Co się okazało? Że było to zanieczyszczenie z powodu bliżej nieokreślonego pochodzenia odpadów po stronie wschodniej Sanu. Czy Ukraina i inne państwa leżące w tamtym rejonie podpisały – to jeszcze może pytanie do pana ministra spraw zagranicznych – tego typu konwencję? Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję.

Jest z nami pan minister Adam Guibourgé-Czetwertyński. Czy pan jeszcze chce zabrać głos w tej sprawie?

ZASTĘPCA DYREKTORA DEPARTAMENTU STRATEGII I PLANOWANIA TRANSFORMACJI KLIMATYCZNEJ W MINISTERSTWIE KLIMATU I ŚRODOWISKA
PAWEŁ RÓŻYCKI

Dzień dobry.

Paweł Różycki z ministerstwa klimatu.

Szanowni Państwo, niestety, pan minister jest jeszcze na posiedzeniu innej komisji. Już spieszy, żeby do państwa dotrzeć, ale na razie jeszcze go nie ma z nami.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Na piśmie pani sobie życzy odpowiedź?

Prosimy przygotować odpowiedź na piśmie.

Pan minister spraw zagranicznych jeszcze. Proszę bardzo, Panie Ministrze.

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PIOTR WAWRZYK

Mam tutaj wykaz państw, które ratyfikowały tę konwencję. Jest ich w sumie 159. I nie ma na tej liście Ukrainy.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Proszę?

(Senator Jadwiga Rotnicka: A czy inni nasi sąsiedzi podpisali?)

Pani senator pytała o Ukrainę, dlatego powiedziałam o Ukrainie.

(Senator Jadwiga Rotnicka: Ukraina, Czechy, Białoruś, Niemcy...)

(Głos z sali: Czechy podpisały.)

Republika Czeska, Niemcy na pewno, bo, jak mówiłem, wszystkie państwa członkowskie unii podpisały. Tak więc jest tylko kwestia Białorusi... Białoruś też jest stroną tej konwencji.

SENATOR
JANUSZ GROMEK

Ja proponuję, żeby głosować. Bo to nie zmienia absolutnie nic w naszym systemie.

Ale z ciekawości chciałbym wiedzieć, jeśli przyjdzie taka informacja, ile płacimy takiej składki. To tak z ciekawości. Dziękuję.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Ile płacimy składki tak?

SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW
ZAGRANICZNYCH
PIOTR WAWRZYK

To jest, tak jak już powiedziałem, kwestia ministerstwa środowiska.

(Wypowiedź poza mikrofonem)

(Senator Alicja Zajęc: Słucham?)

(Głos z sali: Jakie składki my tam ponosimy?)

SENATOR
ALICJA ZAJĄC

Nie, nie, to będzie ustalone, to się płaci procentowo, tak jak w przypadku większości tych

podmiotów, do których Polska należy. Tylko ja pytam konkretnie, czy w przypadku innych tego typu ratyfikacji konwencji również jest uzależnienie od płacenia składek. Bo tu jest obowiązek płacenia, a wcześniej jakoś żeśmy tego nie wychwycili.

PRZEWODNICZĄCY
ZDZISŁAW PUPA

Dziękuję bardzo.

Nie widzę tutaj więcej chętnych do zabrania głosu w tym zakresie.

W dyskusji nie zgłoszono żadnych wniosków legislacyjnych. Biuro Legislacyjne nie ma zastrzeżeń.

Wobec tego przystępujemy do głosowania.

Kto jest za przyjęciem omawianej umowy ratyfikacyjnej bez poprawek, niech zechce podnieść rękę. (12)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (o)

Kto się wstrzymał? (o)

Głosowanie zdalne?

Nie ma obradujących zdalnie.

Na sprawozdawcę komisji zgłosił się pan senator, przewodniczący Józef Łyczak.

Czy jest zgoda?

Jest zgoda tak?

(Głos z sali: Zgadza się.)

Pan senator Łyczak będzie sprawozdawcą komisji w przedmiocie tej ustawy.

Dziękuję serdecznie.

Zamykam posiedzenie senackiej Komisji Środowiska.

(Koniec posiedzenia o godzinie 10 minut 12)

Kancelaria Senatu

Opracowanie:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk i łamanie:

Centrum Informacyjne Senatu, Dział Wydawniczy